

DE KWESTIE

Wind vangen op zee is een stuk goedkoper dan op land, argumenteert ir. Kees Pieters.

OPINIE Kees Pieters, onderzoeksbureau Nederwind

'Aan klimaattafels zijn miljarden opgestreken'

We schrijven februari 2018. Met dertig stichtingen en verenigingen, die zich inzetten voor het behoud van een open landschap, besloten we een consortium op te richten: Nederwind. Ook wij hebben met onze achterban een mening over de wind- en zonneparken die over Nederland worden uitgerold. Dus meldden we Nederwind aan bij voorzitter Ed Nijpels van de klimaattafels, met goed nieuws. Want we hadden een plan om de opgave voor hernieuwbare energie op zo goedkoop mogelijke wijze, dus voor zo weinig mogelijk belastinggeld, uit te voeren. Klimaatbeleid is duur genoeg. Dat moest Kees Vendrik, voorzitter van de Elektriciteitstafel, toch als muziek in de oren klinken.

Wat behelst ons plan? Wind op zee is goedkoper dan wind op land. Waarom zetten we daarom niet alle windmolens die op land zijn gepland op de Noordzee? Omwonenden blij, belastingbetaler blij. Als we alle windplannen voor land verhuizen naar zee, besparen we circa 2,5 miljard euro. Simpelweg omdat wind op zee minder subsidie behoeft. Bovendien is er plaats genoeg voor op de Noordzee. Dit alles is gebaseerd op officiële cijfers uit over-

De plannen uit het concept-klimaatakkoord van Ed Nijpels om fors meer zonne- en windenergie te genereren, draaien niet om klimaatwinst, maar om geld. Dat concludeert Kees Pieters van Nederwind. „Voor goede, goedkopere oplossingen was geen plek aan de Elektriciteitstafel.”

heidsstukken. Stel dat we dat bedrag niet hoeven besparen, maar als extraatje in het klimaatbeleid steken? Wanneer we die 2,5 miljard besteden aan extra windmolens op zee, dan levert dat een extra CO₂-reductie op van 3,1 megaton per jaar. Oftewel vijf procent van de totale klimaatdoelstelling van het kabinet voor 2030. Meer klimaatwinst voor minder geld. En bovendien, geen sociale conflicten op land om molens of zonneparken. Wie wil dat nou niet?

Toch gebeurde er iets onverwachts. We kregen als Nederwind te horen dat we niet mochten aanschuiven. Wie schoven er wel aan bij de Elektriciteitstafel? Een reeks milieuorganisaties. Verschillende overheden. En liefst acht commerciële partijen die rechtstreeks voordeel trekken uit de vaststelling en verdeling van subsidies voor wind en

Kees Pieters

zonneparken. Onze besparing werd nooit besproken. Een energiebedrijven ontvangen nog op een andere wijze meer subsidie dan nodig is. Windmolenprojecten doorlopen talloze procedures voor de eerste spade de grond in gaat. De prijs van windmolens daalt in de tussentijd. Als aan het begin van die procedure de subsidie wordt vastgesteld, gebeurt

dat op basis van de windmolenprijs van dat moment. Maar als het park pas jaren later wordt gebouwd, zijn de feitelijke kosten per molen al veel lager. Uit overheids-cijfers blijkt dat dit leidt tot een oversubsidie van 1,5 miljard euro. Terwijl Nederwind werd buitengesloten, hebben de aangeschoven energiebedrijven voor miljarden euro's aan subsidie kunnen veiligstellen. Opmerkelijk is dat deze belastingtransfer van burger naar grootkapitaal steun heeft van zichzelf 'links' noemende politieke partijen.

De impact van de klimaatplannen is enorm. Als de aan de Elektriciteitstafel afgesproken doelen aan hernieuwbare energie op land met windenergie worden vervuld, groeit het aantal 200 meter hoge windmolens tot circa 5500; vijf keer zoveel als nu. Als alles met zonne-energie zou moeten, leggen we 53.000 hectare (78.000 voetbalvelden) aan weiland vol. Geen burger zit daarop te wachten. Maar het is voor uitvoerders wél de meest lucratieve vorm van klimaatbeleid.

Kees Pieters is wiskundig ingenieur (TU Delft), voorman van onderzoeksbureau Nederwind en mede-initiatiefnemer van het Democratisch Energie Initiatief

door Raymond Kerckhoffs

IN HET VIZIER

De knie van Tom

Anderhalve week geleden ontving ik de bevestiging dat de accreditatie voor mijn 30e Tour de France was goedgekeurd. Zodra de belangrijkste wielervedstrijd van het jaar in zicht komt, weet ik inmiddels uit ervaring dat alle dagen onvoorspelbaar worden.

De dramatische ontwikkelingen rond de linker-knie van Tom Dumoulin hebben dat opnieuw aangetoond. Toen duidelijk werd dat de Maastrichtenaar de Dauphiné als laatste koers voor de Tour zou rijden en vervolgens direct op hoogtestage naar La Plagne zou gaan, maakte ik met hem de afspraak om een dagje mee te gaan naar de 2050 meter hoge Alp. De tickets werden geboekt en een mooie reportage richting *La Grande Boucle* leek geregeld.

Natuurlijk, de blessure speelde nog altijd. Vrijdagochtend voor de start in de Dauphiné vertrouwde Dumoulin me toe dat hij het deze rit rustig aan zou doen om vervolgens in het weekeinde tweemaal tot het uiterste te gaan. Hij bevestigde dat ons interview maandag kon plaatsvinden. Reden genoeg om de terugreis een dag te vervroegen. Het is immers té druk in deze weken om een loze dag in Frankrijk te waken. Daarbij was mijn beeldscherm grotendeels gecrasht. Een journalist zonder laptop is als een schilder zonder verf.

Het is een verrassing wanneer Team Sunweb zaterdag belt met de mededeling dat hun kopman naar Nederland is om uit voorzorg een MRI-scan te maken. 'Geen paniek, dit is voorzien', wordt het nieuws gebagatelliseerd.

Ineens hangt zijn Tour aan een zijden draadje

Woorden die totaal niet kloppen met de planning die Dumoulin me zelf heeft meegedeeld. Toch zal hij zondagavond alweer terugvliegen en kan het interview op maandag gewoon doorgaan.

Zondagavond klinkt opnieuw een ander geluid. Er moet een kleine, medische ingreep bij Dumoulin worden gedaan, waardoor hij pas maandagavond terugkeert naar de Alpen. Het interview wordt een etmaal uitgesteld, wat betekent dat ik mijn ticket andermaal moet verzetten.

Veertien uur later volgt een persbericht dat de kleine medische ingreep succesvol is verlopen en dat de nummer twee van de afgelopen Tour alweer onderweg is naar Frankrijk. Alles lijkt volgens plan te gaan. Totdat ik dinsdagochtend aan de voet van La Plagne te horen krijg dat de renner halverwege zijn rit tussen Maastricht en de Franse Alpen rechtsomkeer heeft gemaakt. Hij wil eerst zijn wond laten genezen en even tot rust komen.

Dit betekent een vette streep door de geplande reportage, maar ook dat de Tour-start van Dumoulin ineens aan een zijden draadje hangt. En... dat het ticket alweer verzet moet worden.

In de aanloop en tijdens de Tour gebeurt er zoveel, dat plannen zinloos is. De val van titelverdediger Geraint Thomas, de horrorcrash van Chris Froome en de knie van Dumoulin hebben de afgelopen week aangetoond dat het complete Tourpodium van 2018 binnen enkele dagen in de lappenmand zit. Maar ook dat je als journalist richting de Tour op alles voorbereid moet zijn.